

**Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri**

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 4. september 2025
Sagsnummer: 2025-187

./.

Til udvalgets orientering fremsendes hermed grundnotat om Kommissionens henstilling med henblik på Rådets afgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandlinger mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige (Storbritannien og Nordirland) om et fælles sanitært og fytosanitært område mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige for så vidt angår Storbritannien og om at forbinde Det Forenede Kongeriges og Unionens kvotehandelssystemer, KOM (2025) 408.

Jacob Jensen

/

Jesper Wulff Pedersen

Den 4. september 2025
FVM 467

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens henstilling med henblik på Rådets afgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandlinger mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige (Storbritannien og Nordirland) om et fælles sanitært og fytosanitært område mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige for så vidt angår Storbritannien og om at forbinde Det Forenede Kongeriges og Unionens kvotehandelssystemer

KOM (2025) 408

Notatet oversendes tillige til Folketingets Klima-, Energi og Forsyningsudvalg samt Miljø- og Fødevareudvalg.

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionen har fremsat udkast til rådsafgørelsen med forslag til forhandlingsmandat, der bemyndiger Kommissionen til på vegne af EU at indlede forhandlinger med UK om at etablere et fælles sanitært og fytosanitært (SPS) område samt om at forbinde UK's og EU's kvotehandelssystemer (ETS). Forhandlingerne er en opfølgning på topmødet mellem EU og UK den 19. maj 2025, hvor parterne blandt andet blev enige om at arbejde mod dels at etablere et fælles SPS-område og dels en aftale om at forbinde parternes kvotehandelssystemer (ETS). Forslaget fastlægger en række overordnede rammer for Kommissionens forhandlingsmandat, herunder 1) generelle principper for begge aftaler, 2) principper med relevans for SPS og 3) principper med relevans for ETS. Rådsafgørelsen vurderes ikke i sig selv at medføre lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser for Danmark. Regeringen er positivt indstillet over for forslaget og potentialet for at EU indgår aftaler med UK om SPS og ETS.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2025) 408 af 16. juli 2025 fremsat forslag til rådsafgørelse om bemyndigelse til at indlede forhandlinger med Det Forenede Kongerige af Storbritannien og Nordirland (UK) om et fælles sanitært og fytosanitært (SPS) område mellem EU og Det Forenede Kongerige for så vidt angår Storbritannien samt

om at forbinde UK's og EU's kvotehandelssystemer (ETS). Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogudgave den 29. august 2025.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 218, stk. 3 og 4, i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) samt artikel 207, stk. 4, for en aftale om SPS og artikel 192, stk. 1, for en aftale om ETS, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Forslaget til en henstilling skal ses som en del af opfølgningen på det institutionelle topmøde mellem EU og UK den 19. maj 2025. Topmødet var udløber af det fælles ønske om at forbedre og videreudvikle forholdet mellem EU og UK. På topmødet blev parterne enige om en Fælles Forståelse ("Common Understanding"), hvori Kommissionen og UK pegede på en række områder, hvor samarbejdet kunne styrkes eller udbygges, og som der efterfølgende skulle arbejdes videre med. Blandt andet blev parterne enige om at arbejde henimod at etablere et fælles SPS-område og arbejde for en aftale om at forbinde UK's og EU's kvotehandelssystemer (ETS).

Henstillingen om rådsafgørelse om forhandlingsmandat til Kommissionen har til formål at fastlægge de overordnede rammer for EU's forhandlingsposition vedr. etableringen af et fælles SPS-område og om at forbinde kvotehandelssystemerne (ETS). Rådsafgørelsen fungerer som forhandlingsmandat for to separate aftaler for henholdsvis SPS og ETS

Som et bilag til forslaget til rådsafgørelsen fastlægges en række overordnede rammer for Kommissionens forhandlingsmandat, herunder 1) generelle principper for begge aftaler, 2) principper med relevans for SPS og 3) principper med relevans for ETS. Det er på grund af de generelle principper for begge aftaler (jf. pkt. 1 ovenfor), at Kommissionens forhandlingsmandat til begge aftaler er samlet i én henstilling.

Det følger bl.a. af forslaget, at Kommissionen på vegne af Unionen i forhandlingerne bør arbejde ud fra følgende **generelle principper for begge aftaler**:

- Aftalerne skal sikre at EU's indre marked ikke undermineres.
- Ingen af aftalerne bør give UK ret til at deltage i EU's beslutningsprocedure, men UK bør konsulteres tidligt og bidrage på passende vis i processer relateret til EU-lovgivning, der som følge af aftalerne også vil gælde i Storbritannien (SPS-delen) hhv. både Storbritannien og Nordirland (ETS-delen).
- Aftalerne bør indeholde en forpligtelse for UK til dynamisk tilpasning til EU-lovgivning relevant for hver aftale.
- Aftalerne bør sikre en ensartet fortolkning og anvendelse af EU-retten i Storbritannien og EU på grundlag af Den Europæiske Unions Domstols retspraksis.
- Aftalerne bør indeholde effektive mekanismer til tvistbilæggelse med EU-Domstolen som den øverste myndighed.

- Aftalerne bør i videst mulige omfang bygge på governance-strukturen fastlagt i Handels- og Samarbejdsaftalen mellem EU og UK, samt sikre at relevante bestemmelser i Handels- og Samarbejdsaftalen fortsat finder anvendelse i overensstemmelse med deres formål.
- At UK bør bidrage finansielt til EU's arbejde inden for aftalens rammer.

For så vidt angår en **aftale om SPS** er formålet at etablere et fælles SPS-område mellem EU og Storbritannien for at styrke frihandelen af levende dyr, planter, fødevarer og dertil relaterede produkter uden behov for certifikater og grænsekontrol. Et fælles SPS-område skal fortsat sikre høje standarder for fødevarer sikkerhed, dyre- og plantesundhed samt forbrugerbeskyttelse i både EU og Storbritannien.

Herudover følger det af forslaget, at Kommissionen bør arbejde ud fra følgende principper for så vidt angår et fælles SPS-område:

- Aftalen bør omfatte de territoriale områder i EU og Storbritannien. Det gælder derved ikke Nordirland, som fortsat vil være dækket af Windsor-aftalen (som indebærer, at Nordirland allerede i dag er en del af EU's SPS-område).
- Aftalen bør dække dyresundhed, plantesundhed, fødevarer sikkerhed, pesticider, økologiske produkter, mærkning og handelsnormer.
- Aftalen bør sikre en dynamisk tilpasning af lovgivningen, hvor Storbritannien løbende implementerer EU's lovgivningen inden for SPS-området herunder om kontrol og kontroller, der gælder for handel inden for EU. Storbritannien vil ligeledes skulle dynamisk tilpasse sig regler, der er fastsat i relevant EU-ret om indførsel af dyr, planter og varer til EU fra resten af verden. Ligeledes bør nødforanstaltninger relateret til SPS-området straks finde anvendelse i Storbritannien.
- At UK fsva. Storbritannien kun i begrænset omfang kan opnå visse undtagelser fra implementering af relevant EU-lovgivning. De begrænsede undtagelser vil kun blive imødekommet, hvis de ikke forringer EU-standarderne eller hindrer SPS-varers frie bevægelighed.

Endeligt følger det af forslaget, at Kommissionen bør arbejde ud fra følgende principper for så vidt angår en **aftale om at forbinde kvotehandelssystemerne (ETS)**:

- Aftalen bør forbinde EU's og UK's kvotehandelssystemer (ETS) og sikre gensidig anerkendelse af kvoter.
- Aftalen bør sikre retmæssig undtagelse af varegrupper for begge parter CO₂-grænsetilpasningsmekanisme (CBAM).
- De sektorer, der omfattes af aftalen, bør blandt andet inkludere: elproduktion, industriel varmeproduktion, søfart og luftfart.
- Aftalen bør sikre dynamisk tilpasning af lovgivningen, hvor Storbritannien løbende implementerer EU's lovgivning inden for ETS, navnlig ETS-direktivet 2003/87/EF og afledt lovgivning.
- Aftalen bør fastsætte UK kvoteloft og reduktionssti, som skal være mindst lige så ambitiøs som EU's.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres om forslaget til rådsafgørelsen.

5. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet finder ikke anvendelse, da forslaget hører under EU's enekompetence i henhold til artikel 3, stk. 1 i TEUF for SPS og artikel 3, stk. 2 i TEUF for ETS.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Forslaget til rådsafgørelse om forhandlingsmandat medfører i sig selv ikke lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser.

Et fælles SPS-område forventes at have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser grundet forbedrede muligheder og lavere omkostninger ved samhandel mellem EU og UK. Kravet om grænsekontrol ved samhandel mellem EU og UK ventes med aftalen at bortfalde for varer, som er omfattet af aftalen. Ændringen vil betyde en byrdelettelser for erhvervslivet, da der i så fald ikke skal betales gebyr for udstedelse af certifikater eller bruges tid på grænsekontrol i forbindelse med indførsel af varer til og fra UK. Generelt vurderes forslaget at mindske mængden af administrativt arbejde ved indførsel af SPS-varer til og fra UK for både erhverv og myndigheder. På den baggrund kan der bl.a. forventes en kraftig nedgang i antal grænsekontroller ved grænsekontrolstedet på Esbjerg Havn, som er det primære indgangssted for sendinger af kontrolpligtige SPS-varer fra UK efter Brexit.

Det forventes ligeledes at have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser at forbinde EU's og UK's kvotehandelssystemer (ETS), idet det vil bidrage til et mere omkostningseffektivt og robust kvotehandelssystem. Samtidig vil et forbundet kvotehandelsmarked også sikre mere ensartede konkurrencevilkår for europæiske og britiske virksomheder. Herudover forventes der at være positive erhvervsøkonomiske konsekvenser ved, at en aftale vil give mulighed for at undtage relevante sektorer fra henholdsvis EU's og UK's CBAM-instrumenter, da det vil bidrage til en mere effektiv handel og færre administrative byrder fsva. sektorer omfattet af CBAM. Det bemærkes, at konsekvenserne ved en eventuel aftale om at forbinde EU's og UK's kvotehandelssystemer (ETS) skal afklares nærmere.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget om et fælles SPS-område vurderes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark og EU, da UK løbende skal tilpasse sig EU-regler. Ligeledes vurderes en kobling af kvotehandelssystemerne (ETS) ud fra samme betragtninger ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

8. Høring

Sagen er i skriftlig høring i specialudvalget for Klima-, Energi- og Forsyningspolitik, på høringsportalen, i § 2-udvalget (landbrug), i Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg og i § 5-udvalget (fiskeri).

Vedrørende SPS er følgende modtaget:

Danish Crown værdsætter initiativet og finder det yderst ressourceminimerende, såfremt der kan indgås en SPS-aftale, der ikke nødvendiggør, at der medfølger eksportcertifikater ved forsendelserne. For at sikre en smidig og friktionsløs handel, mener Danish Crown, at processen samtidig bør inkludere, at kravet om præ-notificering igennem IPAFFS også bliver afskaffet. I processen bør ligeledes inkluderes at for at kunne "resamhandle" / reeksportere – dvs. sende produkter retur fra Storbritannien til Unionen – skal der ikke være krav om, at der skal være sket en forarbejdning af produkterne, dvs. det skal kunne sikres, at produkter kan returneres til Unionen uden, at produktet har skiftet karakter. Dvs. således at Danish Crown undgår klassificeringen triangulær handel for dette handelsmønster og kan tage produkter retur til Danmark.

Danish Seafood Association (DSA) hilser forslaget om at indgå forhandlinger med det Forenede Kongerige Storbritannien vedr. etableringen af et fælles sanitært og fyto sanitært område velkomment. DSA mener, at de SPS-relaterede formaliteter, den nugældende situation giver anledning til mellem de to parter, er betydelige, og man ser allerhelst, at Storbritannien får samme status som samhandelsland, som Island, Færøerne, Norge og Grønland allerede har. Det vil overflødigdgøre certifikater og den fysiske grænsekontrol begge veje og dermed spare virksomheder for betydelige omkostning og evt. ventetid ved kontrolstationerne. Det vil gælde begge veje og være til gensidig fordel. Det vil kunne øge samhandelen for fisk og fiskevarer, som efter Brexit er faldet især på grund af toldforhold, men også på grund af den gradvise indførelse af grænsekontrol og certifikater knyttet til folke- og dyresundhedsmæssige standarder. Det er DSA's opfattelse, at UK i længere tid efter Brexit alligevel har fulgt EU's lovgivning, hvorefter der på visse få områder skulle være vedtaget regler i UK, der afviger fra EU's. Muligheden for ækvivalens bør naturligvis overvejes og indgå, hvis det ikke er muligt helt at samstemme reglerne i alle detaljer.

DAKOFO støtter forslaget, idet en aftale vil kunne skabe mere stabile og forudsigelige rammer for handel med plantebaserede produkter, mindske administrative byrder og bidrage til høj fødevarer sikkerhed og plantesundhed.

Dansk Gartneri hilser forslaget meget velkomment.

Danske Kartofler støtter forslaget.

Danske Juletræer bakker op omkring arbejdet med at skabe fælles sanitære og fyto sanitære retningslinjer med UK, da det kan lette arbejdet omkring den danske eksport af juletræer til de to områder – både fældede træer og i potter.

De Danske Svineslagterier bakker meget kraftigt op om en aftale på SPS-området, så varer frit kan bevæge sig mellem EU og UK. De Danske Svineslagterier har en stor eksport til UK men også produktion i UK, hvorfor etablering af et fælles SPS-område vil gøre handlen både lettere og billigere for alle parter.

Danmarks Fiskeriforening PO (DFPO) og Danmarks Pelagiske Producentorganisation (DPPO) finder det overvejende positivt at udvide SPS-samarbejdet og dermed normalisere samhandlen mellem EU og UK på fødevareområdet, som siden Brexit har været unødvendig byrdefuld for EU og UK's eksport- og importvirksomheder. Et udvidet og normaliseret SPS-samarbejde vil være til stor gavn for eksport af danske fiskeprodukter til Storbritannien, som er et vigtigt marked for dansk fiskeeksport. I 2024 eksporterede danske fiskeeksportører for 1,6 milliarder kr. til Storbritannien. DFPO og DPPO finder det dog uklart, hvilke produkter, der vil blive omfattet af det udvidede SPS-samarbejde, men formoder, at den britiske eksport til EU vil stige markant som følge af udvidelsen. I dag er det ikke muligt for Storbritannien at eksportere visse typer af skaldyr til EU. Det må formodes at blive tilfældet fremadrettet, hvorfor markedet formentligt i et vist omfang vil blive påvirket.

DFPO og DPPO ser med en vis bekymring, at man på den ene side forsøger at normalisere forholdet mellem EU og UK, samtidig med, at der fortsat er uafklarede spørgsmål såsom muligheden for at fiske efter tobis i britisk farvand. Storbritannien mangler fortsat at efterleve visse elementer af voldgiftsrettens afgørelse, hvorfor det havde været oplagt at forsøge at bilægge tvisten om manglende adgang til britisk farvand sammen med de øvrige emner, der tages fat på nu. DFPO og DPPO frygter, at tvisten vil blive glemt i lyset af større og økonomisk mere betydningsfulde sager i samarbejdet mellem EU og UK. DFPO og DPPO ser ligeledes den bebudede beskyttelse/lukning af 42 områder i britisk farvand som endnu et eksempel på de udfordringer, der er på fiskeriområdet, men som overskygges af de politiske beslutninger, der blev truffet på topmødet i maj. DFPO og DPPO ser det som meget positivt, at EU fik en forlængelse af adgangen på 12 år, men prisen synes at blive meget høj. DFPO og DPPO opfordrer derfor til at være i tæt dialog med Kommissionen for ikke at glemme "tobissagen" og de andre forhold, som volder problemer på fiskeriområdet, og se dem i en bredere sammenhæng i relationen mellem EU og UK.

Landbrug & Fødevarer ser meget positivt på, at der nu er igangsat arbejde med at indlede forhandlinger med UK om en aftale på det sanitære og fytosanitære område. En sådan aftale vil udgøre et væsentligt skridt i retning af mere effektive og forudsigelige handelsrelationer mellem EU og UK, hvilket vil have direkte betydning for konkurrenceevnen og eksportmulighederne for danske virksomheder inden for fødevarereklyngen generelt. Landbrug & Fødevarer mener, at det er af central betydning, at samhandlen understøttes af klare og gensidigt anerkendte rammer, herunder anvendelse af nødvendig baggrundsdokumentation, når dette er påkrævet. Dette bør ske på fuldstændigt lige vilkår med øvrige EU-medlemslande for at sikre en fair og balanceret markedsadgang. Det er af central betydning, at samhandlen understøttes af

klare og gensidigt anerkendte rammer, herunder anvendelse af nødvendig baggrundsdokumentation, når dette er påkrævet. Dette bør ske på fuldstændigt lige vilkår med øvrige EU-medlemslande for at sikre en fair og balanceret markedsadgang.

På baggrund af det foreliggende forslag vurderer Landbrug & Fødevarer, at disse hensyn er behørigt indarbejdet, og ser frem til, at forhandlingerne kan bidrage til en styrkelse af det handelspolitiske samarbejde mellem EU og UK. Landbrug & Fødevarer bemærker, at for fjerkræsektoren kan der være områder, hvor indrømmelser over for UK kan have effekt på internationale aftaler i WTO-regi. Sektoren er ikke umiddelbart interesseret i, at en SPS-aftale med UK kan medføre yderligere 'ergo omnes'-indrømmelser til andre tredjelande. Et eksempel herpå er det aktuelle forbud mod eksport af maskinsepareret fjerkrækød til EU, som i dag også omfatter UK, og hvor en bilateral aftale ville kunne medføre et krav om generel markedsadgang for alle lande.

Marine Ingredients Denmark (MID) hilser forslaget om etablering af et fælles sanitært og fytosanitært område velkomment. MID ønsker, at det i aftalen sikres, at produkter, der ikke er beregnet til direkte humant konsum, men som alligevel er underlagt SPS-regler, omfattes af aftalen. Det gælder eksempelvis produkter klassificeres som animalske biprodukter (ABP) herunder fiskemel og fiskeolie. MID finder ikke, at dette fremgår klart af forslaget. Den nuværende kontrolmodel har medført øgede administrative byrder og forsinkelser for både danske eksportører og britiske kunder og har haft en negativ indvirkning på den hidtil velfungerende samhandel. MID mener, at de nuværende grænsekontroller og divergerende regler på sundheds- og plantesundhedsområdet skaber handelsbarrierer og unødigt kompleksitet i eksportprocessen. MID håber, at en fremtidig aftale om et fælles SPS-område mellem EU og Storbritannien kan bidrage til at løse en særlig problemstilling erhvervet har med eksport af bulkforsendelser af fiskemel og fiskeolie til Storbritannien. Endeligt anbefaler MID i forhold til koblingen mellem EU's og UK's kvotehandelssystemer, at der i det videre forhandlingsforløb sikres gennemsigtighed og forudsigelighed for energiintensive virksomheder, herunder i relation til fremtidige krav og priser på både EU og UK-markedet.

Vedrørende ETS er følgende modtaget:

Dansk Industri byder initiativet om at koble EU og UK ETS velkomment og finder det vigtigt, at ambitioner, kvotetildelingsregler og CO₂-lækage beskyttelse fastsættes ens. Herudover finder DI det positivt, at en aftale vil føre til undtagelse fra CBAM fsva. de omfattede sektorer.

Dansk Fjernvarme opfordrer til, at integrationen af negative emissioner i UK ETS og en eventuel integration af negative emissioner i EU ETS koordineres, såfremt kvotehandelssystemerne forbindes. Hertil mener Dansk Fjernvarme, at affaldsforbrændingsanlæg i hele EU bør omfattes af kvotesystemet, ligesom deponi af affald omfattes af kvotesystemet, samt at de samme regler på tværs af EU og UK bør gælde ved en kobling.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes bred støtte til rådsafgørelsen med henblik på at indlede forhandlinger med UK på begge områder, idet medlemsstaterne samtidig ventes at lægge vægt på at sikre en passende governance-struktur, minimering af evt. britiske undtagelser til EU-regler ift. særligt SPS, samt en balance mellem rettigheder og pligter.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter en styrkelse af samarbejdet mellem EU og UK. Danmark og EU har stor værdi af et godt, tæt og velordnet forhold til UK. Regeringen ser generelt positivt på initiativer, der kan udbygge det økonomiske samarbejde, idet sådanne initiativer dog skal baseres på en balance mellem rettigheder og pligter. Endelig finder regeringen det vigtigt at bevare EU-enhed og -solidaritet i forhold til tilgangen til UK.

Regeringen ser positivt på, at EU igangsætter forhandlinger om en aftale om et fælles SPS-område mellem EU og UK, der vil forbedre samhandlen med UK. Aftalen bør baseres på Storbritanniens dynamiske tilpasning til relevante EU-regler med begrænsede muligheder for britiske undtagelser. Regeringen finder ligeledes, at forslaget skal mindske omkostninger til kontrol i relation til SPS samt lette unødvendige administrative byrder for erhvervslivet.

Regeringen ser positivt på en aftale om at forbinde kvotehandelssystemerne (ETS), da en aftale kan bidrage til et mere robust og effektivt kvotehandelssystem, der kan hjælpe begge parter med at nå deres klimaambitioner på en omkostningseffektiv måde. Regeringen finder det vigtigt, at fastholde ambitionsniveauet for EU's reduktionssti som udgangspunkt for en aftale. Endelig ser regeringen også positivt på, at en aftale vil give mulighed for, at varegrupper kan undtages for både EU's og UK's CBAM-instrument, da vil bidrage til en mere effektiv handel mellem EU og UK og reducere administrative byrder.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Folketingets Europaudvalg blev orienteret den 16. maj 2025 om de forventede resultater fra topmødet mellem EU og UK den 19. maj 2025, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 9. maj 2025. Dertil blev Folketingets Europaudvalg orienteret om resultatet af topmødet under 'siden sidst' den 23. maj 2025.